

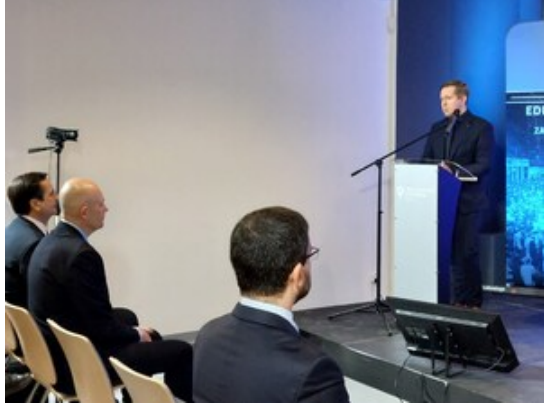
Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

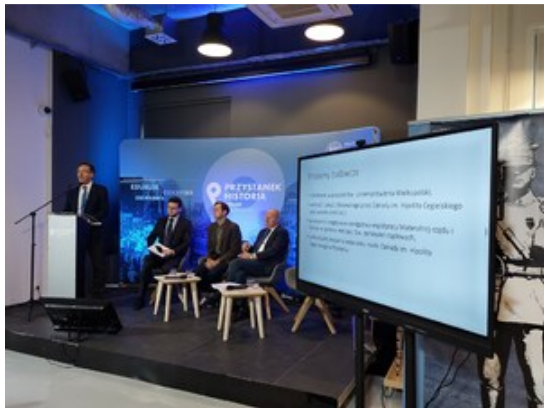
<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosci/171868,Konferencja-naukowa-Zaklady-HCP-w-XX-wieku-Poznan-26-pazdziernika-2022.html>
29.04.2024, 20:31

Konferencja naukowa „Zakłady HCP w XX wieku” - Poznań, 26 października 2022

26 października 2022 r. w Centrum Edukacyjnym IPN Przystanek Historia w Poznaniu odbyła się konferencja naukowa poświęcona dziejom Zakładów HCP w XX wieku. Choć w tym roku nie przypadała okrągła rocznica powstania przedsiębiorstwa, to jednak data obrad nie była przypadkowa. Na przełomie października i listopada 1956 r., na fali politycznej odwilży fabryka – w okresie stalinizmu przemianowana na Zakłady Przemysłu Metalowego im. Józefa Stalina, odzyskała bowiem tradycyjnego patrona – Hipolita Cegielskiego.

Konferencję otworzył dyrektor poznańskiego oddziału IPN dr hab. Rafał Reczek. Wprowadzenie stanowiło też okazję do uhonorowania jednego z prelegentów – prof. Ryszarda Wryka, który niedawno obchodził jubileusz 45 lat pracy naukowej, wydawniczej oraz społecznej.

Następnie głos zabrał Prezes Zarządu H. Cegielski-Poznań S.A. – Krzysztof Zalewski. Nawiązując do ponad już stuosiemdziesięcioletniej historii zakładów oraz ich bogatej tradycji, omówił też bieżące działania spółki oraz plany na przyszłość, dzięki którym być może Cegielski odzyska dawny blask.

Jako pierwszy referat wygłosił prof. Ryszard Wryk, przybliżając historię Klubu Sportowego HCP. Następnie prof. UKW dr hab. Sławomir Kamosiński kompleksowo przedstawił zmienne koleje losy Zakładów HCP podczas dwudziestolecia międzywojennego, a dramatyczne lata okupacji niemieckiej, podczas których fabryka funkcjonowała jako część koncernu DWM (Deutsche Waffen und Munitionsfabriken), były tematem wystąpienia dr. Bogumiła

Rudawskiego.

Kolejny panel otworzył referat prof. UAM dr. hab. Jana Miłosza, koncentrował się on na funkcjonowaniu przedsiębiorstwa po II wojnie światowej, kiedy zostało ono znacjonalizowane, zaś w 1949 r. otrzymało niechlubnego patrona. Prof. Stanisław Jankowiak syntetycznie scharakteryzował mroczny okres stalinizmu oraz te zjawiska, które doprowadziły do wybuchu gniewu robotników w postaci rewolty Poznańskiego Czerwca 1956. Arkadiusz Małyżka natomiast zasygnalizował mało znany fakt strajków pracowników Cegielskiego w latach rządów Władysława Gomułki.

Po przerwie referat na temat Komitetu Zakładowego PPR/PZPR na terenie HCP wygłosił dr Marcin Jurek, a następnie zarys problematyki działalności oraz struktur komunistycznego aparatu bezpieczeństwa względem fabryki przedstawili Paweł Drzymała oraz Łukasz Komorowski. Z niezależnymi wydawnictwami poznańskiej opozycji wydawanymi w Cegielskim w latach 80. zapoznał z kolei dr Przemysław Zwiernik. Zagadnieniu wykraczającemu już poza rok 1989, w którym na szerokim tle przedstawiono transformację zakładów i nieudane próby ich sprywatyzowania, poświęcone było wystąpienie dr. Dariusza Grali. Ostatni referat, zaprezentowany wspólnie przez Annę Hekert oraz Agatę Łysakowską-Trzoss, dotyczył sposobów portretowania Zakładów HCP w Polskiej Kronice Filmowej. Miał on charakter multimedialny, został bowiem wzbogacony o niezwykle interesujące fragmenty archiwalnych kronik.

Obrady podsumował i zakończył prof. UAM dr hab. Konrad Białecki. Naczelnik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Poznaniu podziękował prelegentom oraz wszystkim zgromadzonym, szczególnie tym uczestniczącym w ożywionej dyskusji.

Owocem konferencji będzie planowana na przyszły rok publikacja, na łamach której, oprócz wszystkich zaprezentowanych referatów, znajdą się także zamówione teksty innych autorów.

Konferencja naukowa
Zakłady HCP w XX wieku
26 PAŹDZIERNIKA 2022 r.
POZNAŃ

Program

10:00 - 10:30 - otwarcie konferencji

10:30 - 10:45
prof. UAM dr. hab. Jan Miłosza: "Władca i podlegli. Zakłady HCP w Polsce. Wzrost i upadek" - referat

10:45 - 11:00
prof. UAM dr. hab. Stanisław Jankowiak: "Stalinizm i Czerwony Czerwiec 1956" - referat

11:00 - 11:15
dr Arkadiusz Małyżka: "Strajk robotników HCP w 1949 roku" - referat

11:15 - 11:30 - przerwa

11:30 - 11:45
prof. UAM dr. hab. Jan Miłosza: "Władca i podlegli. Zakłady HCP w Polsce. Wzrost i upadek" - referat

11:45 - 12:00
prof. UAM dr. hab. Stanisław Jankowiak: "Stalinizm i Czerwony Czerwiec 1956" - referat

12:00 - 12:15 - przerwa

12:15 - 12:30
dr Marcin Jurek: "Komitet Zakładowy PPR/PZPR w HCP" - referat

12:30 - 12:45
dr Paweł Drzymała: "Bezpieczeństwo państwa i zakłady HCP" - referat

12:45 - 13:00
dr Łukasz Komorowski: "Bezpieczeństwo państwa i zakłady HCP" - referat

13:00 - 13:15
dr Przemysław Zwiernik: "Zakłady HCP w latach 80. XX wieku" - referat

13:15 - 13:30
dr Dariusz Grala: "Zakłady HCP w Polskiej Kronice Filmowej" - referat

13:30 - 13:45
prof. UAM dr. hab. Anna Hekert i prof. UAM dr. hab. Agata Łysakowska-Trzoss: "Zakłady HCP w Polskiej Kronice Filmowej" - referat

13:45 - 14:00
prof. UAM dr. hab. Konrad Białecki: "Zakończenie konferencji" - referat

Instytut Pamięi Narodowej

PLIKI DO POBRANIA

[Program konferencji \(pdf, 6.43 MB\) 13.10.2022 08:15](#)